ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การศึกษาโครงการประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูก ข้าวในจังหวัดแพร่

ผู้เขียน

นายวิชิตชัย สายวงศ์

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อ.คร.รสริน โอสถานันต์กุล รศ.คร.วีนัส ฤาชัย อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์และขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการ ประกันรายได้ของเกษตรกรในจังหวัดแพร่ ศึกษาพฤติกรรมและทัศนคติในการเข้าร่วมโครงการ ประกันรายได้เกษตรกรของรัฐบาลจากผู้ประกันตนในจังหวัดแพร่ ศึกษาปัญหาและอุปสรรคใน การเข้าร่วมโครงการประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดแพร่ โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ ข้อมูลปฐมภูมิมาจากการเก็บแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม ตัวอย่างเกษตรกร จำนวน 400 ราย กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการโรงสีข้าว จำนวน 20 ราย และกลุ่ม เจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจำนวน 20 ราย ข้อมูลทุติยภูมิมาจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขา แพร่ โดยวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ ค่าเฉลี่ย และร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่าหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนของเกษตรกรจังหวัดแพร่ ได้แก่ การ เตรียมการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์ การจัดทำแผนปฏิบัติงานใน การรับขึ้นทะเบียนและการประชาคม สถานที่รับขึ้นทะเบียน ได้แก่ สำนักงานเกษตรอำเภอ สูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล และสถานที่ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ นัดหมาย เกษตรกรผู้มีสิทธิ์ขอขึ้นทะเบียน ต้องมีสัญชาติไทยและต้องเป็นผู้บรรลุนิติภาวะ ปลูก ข้าว ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2552 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2553 เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกซึ่ง เป็นเจ้าของผลผลิตที่จะเก็บเกี่ยว ต้องขึ้นทะเบียนผู้ปลูกพืชเสรษฐกิจและแจ้งพื้นที่ปลูกข้าวด้วย

ตนเองและมีขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรจังหวัดแพร่ ได้แก่ ขึ้นทะเบียน เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ประชาคมและติดต่อทำสัญญาประกันราคากับ ธ.ก.ส.

ผลการศึกษาพฤติกรรมและทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรต่อการประกันรายได้ พบว่า เห็นด้วยกับการประกันรายได้เกษตรกรแต่ราคารับประกันมีราคาที่ต่ำเกินไป และการประกัน รายได้เกษตรกรมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยาก แต่รัฐบาลควรปรับปรุงแก้ไขเงื่อนไขในการพิจารณาการให้ เงินประกันรายได้ให้รวดเร็วขึ้น สำหรับการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโครงการประกัน รายได้เกษตรกรในชุมชนหรือหมู่บ้านได้มีหน่วยงานรัฐเข้ามาให้ข้อมูลข่าวสารผ่านทางผู้นำชุมชน หรือผู้นำหมู่บ้าน สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรออกมาเรียกร้องให้มีการประกันรายได้เกษตรกร เกิดจากสาเหตุต้นทุนของปัจจัยการผลิตสูงขึ้น สำหรับด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการประกันรายได้ เกษตรกร กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรเห็นว่าต้องการผลักดันให้ผู้ค้าข้าวรับซื้อข้าวในราคาที่สูงขึ้น

ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับการประกันรายได้กลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่ เห็นว่าการจ่ายเงินส่วนต่างมากจะทำให้รัฐต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการแก้ไขปัญหาและผู้ ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจากการประกันรายได้ คือ รัฐบาล สำหรับข้อเสนอแนะของกลุ่ม ตัวอย่างเกษตรกรเกี่ยวกับการกำหนดราคารับประกันส่วนใหญ่เห็นว่าควรกำหนดราคาประกันโดย อิงต้นทุนการผลิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title

Study of Income Guarantee Scheme of Farmer in Phrae

Province

Author

Mr. Wichitchai Saiwong

Degree

Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Lect. Dr. Rossarin Osathanunkul

Advisor

Assoc. Prof. Dr. Venus Luechai

Co-advisor

ABSTRACT

The purpose of this study was to research regulations and processes of joining the Income Guarantee Scheme of Farmer in Phrae Province, as well as the behaviors, attitudes, problems and obstacles of farmers who join the Income Guarantee Scheme of Farmer in Phrae Province. Primary and secondary data were used in the study. The primary data were collected from three groups of people involved in the Income Guarantee Scheme of Farmer in Phrae Province using questionnaires. The first group consists of a sample of 400 farmers. The second group consists of 20 mill owners. The last group consists of 20 staff members of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives in Phrae. Moreover, secondary data were collected from Phrae's Research Center and from the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives in Phrae branch. Simple statistics, such as frequency, average values, and percentage, were used to analyze the data.

The results of the study of regulations of joining the Income Guarantee Scheme of Farmer in Phrae Province showed that the first regulation was preparation of farmer registration such as public relation, practical planning to registration and conference. The second regulation was registration site such as Agriculture Extension Office, Sub-District Level Agricultural

Technology Transfer and Services Center and specific places, which are decided by the Agriculture Extension Office. The third regulation was that farmers who ask for registration must be Thai nationals, 20 years and older, having grown rice since 1 November 2011 until 30 April, 2012, be the leader of a family or group of crop owners, registed on the economical crop farmer list and registed about the farming site by himself. The processes of joining the Income Guarantee Scheme of Farmer in Phrae Province include rice farmer registration, local conference attendance, and a guarantee price contract with The Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives.

The result of the study in behaviors and attitudes of sample farmers of the Income Guarantee Scheme of Farmer in Phrae Province found that they agree with the scheme but find the guarantee price is too low. The processes of the scheme are not complicated but the government should decide to give the money guarantee faster. State agencies announce information of the scheme through community leaders. The reason that farmer protest the Farmer's Income Guarantee Project is because the cost of producing is higher. For the benefit of the scheme, they want to increase the price of rice when they sell to a rice dealer.

The result of the study in problems and obstacles of the scheme showed that the government spent too much money to solve problems and it had a large effect on the government.

The farmers suggest that the guarantee price should be determined by the cost of production

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved